



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Tiché a soudkyň JUDr. Ireny Sekavové a JUDr. Renáty Lukešové v právní věci žalobce **E** **M**, narozeného **l**, bytem , proti žalované **GEMINI oční centrum, a.s.**, se sídlem U Křížku 572, 252 43 Průhonice, IČ 26906295, zastoupené JUDr. Václavem Hochmannem, advokátem se sídlem Rašínova 68/3, 760 01 Zlín, o zaplacení částky **2.240.000,- Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu Praha-západ ze dne 23. 1. 2015, č.j. 5 C 345/2011–186,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku II. mění tak, že žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení 173.496,-Kč do šesti měsíců od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Václava Hochmanna.**
- II. Ve výrocih I. a III. se rozsudek soudu prvního stupně potvrzuje.**
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení 74.902,- Kč do šesti měsíců od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Václava Hochmanna.**

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud Praha-západ (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 23. 1. 2015, č. j. 5 C 345/2011 - 186 zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 2.240.000,- Kč (výrok I.). Žalobci stanovil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení 181.688,03 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám prvního

zástupce žalované (výrok II.). Výrokem III. nepřiznal náhradu nákladů řízení státu. Předmětem žaloby byl nárok žalobce na náhradu škody na zdraví (bolestné ve výši 200.000,- Kč, náhrada za ztížení společenského uplatnění ve výši 1.000.000,- Kč, náhrada za ztrátu na výdělků od 1. 1. 2009 do 12. 12. 2011 ve výši 1.000.000,- Kč) a sleva z ceny zaplacené za provedenou operaci očí ve výši 40.000,- Kč z původně zaplacené částky ve výši 44.000,- Kč, která mu vznikla po operačním zákroku levého oka provedeném žalovanou. Žalobce absolvoval operační zákrok očí u žalované, u levého oka došlo k pooperačním komplikacím, které si vyžádaly opakované reoperace a vyústily v transplantaci rohovky. Žalobce v současné době nevidí na levé oko, není schopen vykonávat práci, a proto přešel do předčasného starobního důchodu. Soud prvního stupně uzavřel, že žalovaná neporušila žádnou povinnost při operačním výkonu ani v pooperační léčbě, bylo postupováno standardním způsobem a při operačním zákroku i pooperační péči byly dodrženy všechny postupy lege artis. Za stavu, kdy ze strany žalované nedošlo k protiprávnímu úkonu, který by byl příčinou vzniku škody na straně žalobce, není dána odpovědnost žalované za škodu ve smyslu § 420 obč. zák.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání žalobce. Rozsudek soudu prvního stupně napadl v celém rozsahu, když poukazoval na to, že ze strany žalované nebyl upozorněn na rizika operačního zákroku a možnost zhoršení nočního vidění, nebyl poučen o způsobu pooperační léčby a zejména nutnosti kapání očních kapek po zákroku, nebyl upozorněn na závažnost stavu ani po propuknutí zánětu. Uváděl, že k poškození levého oka došlo už při první operaci, k největšímu pak při poslední reoperaci v říjnu 2009, a z tohoto důvodu ukončil spolupráci s žalovanou. Poukazoval dále na nedostatečnou pooperační péči ze strany žalované v tom směru, že neměl dostatečné množství očních kapek po operaci, když ani přes upozornění neobdržel více než jedno balení, a z tohoto důvodu si přestal kapky kapat. Soudu prvního stupně vytýkal nesprávný postup v tom směru, že vycházel pouze z důkazů navržených žalovanou, nebyl vyslechnut znalec, který ve věci vyhotovil znalecký posudek. Ke znaleckému posudku MUDr. Bartoše, vyhotoveném v řízení před soudem prvního stupně, namítal, že byl vyhotoven na osobu odlišného jména od žalobce a z tohoto důvodu by k němu soud neměl přihlížet.

Žalovaná ve vyjádření k odvolání žalobce uvedla, že operační zákroky a pooperační péče ze strany žalované byla lege Artis, není tedy dána odpovědnost žalované za škodu na zdraví žalobce. K poukazu žalobce na nesprávnost znaleckého posudku poukazovala na to, že znalec vycházel ze zadání usnesením soudu prvního stupně, a ke změně jména žalobce došlo v mezidobí. Odvolání žalobce považuje za nedůvodné. Navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako správný potvrdil.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 212, § 212a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2013, občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.

Soud prvního stupně po provedeném dokazování vycházel z těchto skutkových zjištění: žalobce na základě prostudování reklamního letáku a po vstupní konzultaci se žalovanou podstoupil dne 12. 12. 2008 laserovou korekci krátkozrakosti a dalekozrakosti obou očí ve zdravotnickém zařízení žalované, za kterou žalované uhradil dne 12.12.2008 částku 44.000,- Kč. Byl poučen o způsobu zákroku a průběhu operace, pooperační léčby a možných komplikací, včetně nutné spolupráce v podobě dodržování pooperačního režimu a potřeby kapání očních kapek. Po operačním zákroku byla žalobci nasazena ochranná kontaktní čočka a žalobce poučen o tom, že si ji nemá sám vyndávat, když většinou se

vyndává při první kontrole ošetřujícím lékařem. Žalobce si nechal kontaktní čočku vyndat mimo zařízení žalované známou lékařkou. Měl problémy s kapáním očních kapek, když kapání mu činilo problémy, stěžoval si rovněž na nedostatek kapek. Při první pooperační kontrole byl zaznamenán zánět v oku, nasazeny silnější antibiotické kapky Agel, což mělo zlepšit léčbu. Následně došlo k rozšíření zánětu, byly provedeny reoperace levého oka. Žalobce léčbu u žalované ukončil a od září 2010 se léčil v laserovém centru, kde podstoupil další reoperace, včetně transplantace rohovky. V lednu roku 2009 ukončil žalobce podnikání, byl následně evidován na úřadu práce a v prosinci 2011 odešel do předčasného starobního důchodu.

Odvolací soud v souladu s ustanovením § 213 odst. 3,4 o.s.ř. zopakoval důkaz sdělením podstatného obsahu zdravotnické dokumentace žalobce u žalované, který soud prvního stupně v řízení provedl, avšak neučinil z něj skutková zjištění. Dále doplnil řízení výsledkem soudního znalce MUDr. Dušana Bartoše, CSc., soudního znalce z oboru oftalmologie, který v řízení před soudem prvního stupně podal znalecký posudek, avšak soud prvního stupně přes návrh žalobce jeho výslech neprovedl. Ze zdravotnické dokumentace žalobce bylo zjištěno, že dne 27. 11. 2008 podstoupil předoperační vyšetření s doporučením laserové operace dalekozrakosti, která byla provedena dle operačního protokolu dne 12. 12. 2008, první pooperační kontrolu absolvoval u žalované žalobce dne 18. 12. 2008, kdy uvedl, že ochrannou kontaktní čočku mu vyndala zubní lékařka 2 dny před kontrolou, nesnáší aplikovat kapky, nejde mu to, proto nekapal. Byl shledán zánět v levém oku, nasazena léčba antibiotickými kapkami, stanovena kontrola za 4 dny, tj. 22. 12. 2008. Žalobce se na kontrolu k žalované dostavil 8. 1. 2009 s uvedením, že ke kontrole nepřišel, neboť se mu zdálo, že zánět se lepší, při zhoršení stavu šel na pohotovost FNKV. Doporučení bylo pokračovat v léčbě a stanovena kontrola za týden. Při kontrole dne 15. 1. 2009 konstatováno nelepšení stavu levého oka a provedeno vyčištění rohovky, naordinována léčba kapáním 5× denně, stanovena kontrola následný den. Dne 16. 1. 2009 konstatován klidnější stav oka s nezlepšeným stavem vidění, vyjmuta kontaktní čočka, ponechána dosavadní léčba kapáním, stanovena kontrola za 6 dní. Dne 22. 1. 2009 uvedl žalobce lehké zlepšení stavu vidění, přetrvávající citlivost a světloplachost oka. Na topografu rohovky levého oka zjištěn zlepšený stav, avšak nepravidelný reliéf rohovky po infekčním vředu. Naordinována léčba kapkami 3× denně, stanovena kontrola za týden. Dne 30. 1. 2009 žalobce při kontrole uvedl zlepšení vidění levého oka, nicméně stále stav nebyl dobrý, zjištěn fyziologický nitrooční nálezh levého oka bez patologické sekrece, nepatrně překrveny spojivky, přehojení epitelu a našedlá rohovka v předním strmatu a byla ponechána dosavadní léčba. Další kontroly absolvoval žalobce u žalované dne 13. 2. 2009, 19. 3. 2009, 25. 3. 2009, 17. 4. 2009, 12. 6. 2009, 22. 6. 2009, 30. 7. 2009, 9. 10. 2009, kdy došlo k opakovaným operacím levého oka z důvodů zánětlivých komplikací, když poslední kontrola u žalované byla provedena dle zdravotnické dokumentace 4. 12. 2009. Průběžně žalobce uváděl zlepšení vidění levého oka do dálky, diagnostikovány změny v rohovkových vrstvách, ordinována léčba kapkami.

Z výsledku znalce MUDr. Dušana Bartoše, CSc., odvolací soud zjistil, že typ operace, kterou žalobce absolvoval, postihuje povrchové části rohovky a je tedy důležitá spolupráce lékaře i pacienta zejména v první pooperační fázi, kdy musí být perfektní hygienické podmínky a řádně dodržen přesný režim kapání aplikace léků. V daném případě byl postup žalovaného v průběhu operačního zákroku, ordinované pooperační léčby, včetně množství léčebných kapek, které žalobce po operaci obdržel, standardní, stejně jako stanovení první pooperační kontroly týden po zákroku. Shledal správným operační protokol ze dne 12. 12. 2008 s uvedením všech potřebných náležitostí pooperačního protokolu, za pochybení nelze považovat ani podpis operačního protokolu majitelem oční kliniky, nikoliv operátorem.

Příčinou komplikací zdravotního stavu žalobce shledal v infekci, ze strany žalované neshledal žádné pochybení v pooperační léčbě a všechny následné postupy, včetně reoprací byly již důsledkem a řešením počáteční infekce a jejích následků. Při vypracování znaleckého posudku měl k dispozici zdravotnickou dokumentaci žalobce v dostatečném rozsahu, tak jak byla žalovanou pořízená, odpovídá druhu operačního zákroku i následné pooperační péči.

Ze znaleckého posudku MUDr. Dušana Bartoše, CSc., ze dne 3. 9. 2014 (proveden v řízení na ochranu osobnosti vedeném mezi účastníky u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 36 C 273/2011) jako listinného důkazu odvolací soud zjistil, že znalec konstatoval, že při operaci a pooperační péči žalobce u žalované byly dodrženy všechny postupy lege artis, příčinou zdravotních obtíží žalobce byla infekce rohovky levého oka, když takové situaci se dalo těžko zabránit. Zánět rohovky je diagnostikovatelný vyšetřením na šterbinové lampě. Subjektivní potíže této zdravotní komplikace jsou bolestivost, pálení, řezání, slzení, snížení zrakové ostroty. Objektivními příznaky zavlhnutí oka, změna vzhledu rohovky. Nynější stav žalobce je v přímé příčinné souvislosti se zánětlivou komplikací. Uvedená laserová operace refrakční vady je ambulantně prováděná operace povrchných rohovkových struktur, kde je nesmírně důležitá precizní spolupráce pacienta v bezprostřední pooperační fázi, což představuje úzkostlivé dodržování hygienických zásad, přesné dodržování lékařem doporučené lokální i celkové medikace a pravidelnou a správnou frekvenci aplikované léčby.

Ve zbylém rozsahu odpovídá zjištěný skutkový stav důkazům provedeným v řízení před soudem prvního stupně a odvolací soud se s ním ztotožňuje. Odvolací soud na základě zjištěného skutkového stavu shledal správným i právní posouzení věci soudem prvního stupně, který věc posoudil jako náhradu škody ve smyslu ustanovení § 415 a § 420 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013.

Podle § 3028 odst. 1, 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále „o.z.“), který nabytí účinnosti dne 1. 1. 2014 se tímto zákonem řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti, není-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných; jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů. Vzhledem k tomu, že předmětem řízení jsou nároky žalobce vzniklé před nabytím účinnosti o.z., je třeba při právním posouzení vycházet ze zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále „obč.zák.“).

Podle § 415 obč. zák. je každý povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.

Podle ustanovení § 420 odst. 1 obč. zák. odpovídá každý za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti. Předpokladem odpovědnosti za škodu je porušení právní povinnosti, vznik škody, příčinná souvislost mezi vzniklou škodou a porušením právní povinnosti a zavinění.

V daném případě se odvolací soud ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že ze strany žalované nebylo shledáno porušení právní povinnosti, jako jeden z předpokladů odpovědnosti za škodu. Provedeným dokazováním, a zejména závěry znaleckého posudku, včetně výslechu znalce, bylo prokázáno, že postup žalované při operačním zákroku i pooperační léčbě byl lege artis, tedy že byly dodrženy všechny postupy v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy. Jako příčina škody na zdraví uváděné žalobcem byl stanoven zánět levého oka, který nastal již bezprostředně v první pooperační

fázi. Jak již bylo shora uvedeno ani v této fázi v postupech žalované nebylo shledáno pochybení a porušení právní povinnosti. Odvolací soud se zabýval tím, zda ze strany žalované nedošlo případně i k porušení obecné prevenční povinnosti ve smyslu shora citovaného ustanovení § 415 obč.zák. Za stavu, kdy bylo prokázáno, že ze strany žalované byla poskytnuta standardní pooperační péče, včetně stanovení pooperačních kontrol v běžném rozsahu přiměřenému provedenému operačnímu zákroku, je poskytnutí dostatečného množství léčebných prostředků dospěl k závěru, že ani k porušení této prevenční povinnosti ze strany žalované nedošlo. V řízení naopak bylo prokázáno, že k porušení pooperačních postupů došlo ze strany žalobce. Nechal si vyndat ochrannou kontaktní čočku mimo lékařské zařízení žalovaného osobou, byť lékařsky vzdělanou, avšak nikoliv činnou v oboru očního lékařství, po zjištění zánětu při první pooperační kontrole se nedostavil na další kontrolu do lékařského zařízení žalované, a teprve v důsledku zhoršení zdravotního stavu vyhledal pohotovostní ošetření, a to rovněž mimo zařízení žalované. Jak sám žalobce uvedl, nedodržel ani potřebnou léčbu kapáním kapek. Všechna tato pochybení, která nastala v nejdůležitější bezprostřední pooperační fázi, mohla vést ke vzniku zánětlivého stavu oka žalobce, což bylo příčinou vzniku poškození zdraví žalobce. Odvolací soud neshledal důvodné námitky žalobce v tom směru, že nebyl ze strany žalované řádně poučen, měl nedostatečné množství kapek s ohledem na svou nezkušenost v tomto směru. Žalobce si musel být vědom závažnosti operačního zákroku i důležitosti následných operačních postupů spočívajících v řádném kapání očních kapek, a o tom ze strany žalované poučen byl. Pokud měl v tomto směru nějaké pochybnosti, případně neschopnost tento postup dodržet, bylo na něm, aby se obrátil neprodleně na žalovanou, případně jiné lékařské odborné zařízení s pohotovostní službou tak, aby nebyla pooperační péče zanedbána. Je nepochybné, že ke vzniku infekce mohlo přispět i vyndání ochranné kontaktní čočky mimo odborné lékařské zařízení, kdy nemusela být zaručena sterilita v takovém rozsahu, jaká byla po operačním zákroku nutná. Lehkomyslný přístup žalobce k pooperační léčbě lze spatřovat i v nedůsledném dodržování termínů stanovených kontrol. Ze všech těchto důvodů dospěl i odvolací soud k závěru, že odpovědnost žalované za škodu na zdraví žalobce není dána. Soud prvního stupně tedy nepochybil, pokud žalobu zamítl jako nedůvodnou, aniž by se zabýval výší vzniklé škody. Odvolací soud se rovněž ztotožnil s posouzením námitky promlčení soudem prvního stupně, kdy soud prvního stupně zcela správně dospěl k závěru, že nárok žalobce promlčen není, kdy předmětem řízení je náhrada škody na zdraví žalobce a ten se poslední operaci levého poškozeného oka podrobil v červenci 2011, do předčasného starobního důchodu, se kterým spojuje náhradu škody na výdělků, odešel v prosinci 2011. Pokud tedy byla žaloba podána 12. 12. 2011, byla podána před uplynutím dvouleté promlčecí doby (§ 106 odst. 1 obč.zák.). K promlčení nároku nedošlo ani v části, ve které se domáhal slevy z ceny operace ve výši 40.000,- Kč. Tuto částku žalobce zaplatil dne 12. 12. 2008, a následným dnem začala běžet obecná tříletá promlčecí lhůta (§ 101 obč.zák.).

Ze všech shora uvedených důvodů proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Odvolací soud potvrdil jako správný rozsudek soudu prvního stupně i ve výroku III., kterým bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky a státem. V řízení před soudem prvního stupně vznikly náklady státu na vyplaceném znalečném. Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. V řízení před soudem prvního stupně byl v plném rozsahu úspěšný žalovaný a stát by měl tedy právo na náhradu nákladů řízení proti žalobci. Soud prvního stupně zcela správně shledal na straně

žalobce předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a za tohoto stavu proto státu náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Odvolacím soudem byl podle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změněn rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. o náhradě nákladů řízení mezi účastníky. Soud prvního stupně zcela správně rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky podle § 142 odst. 1 o.s.ř., dle kterého přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva účastníku, který měl ve věci plný úspěch proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. V daném případě byla v plném rozsahu plně úspěšná žalovaná, a má tedy právo na náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně však náklady, které žalované v řízení před soudem prvního stupně vznikly, vypočetl v nesprávné výši. Žalované vznikly v řízení před soudem prvního stupně náklady na právním zastoupení, a to za 7 úkonů právní služby (příprava a převzetí zastoupení, písemné vyjádření ve věci, účast u 4 jednání soudu prvního stupně, z nichž jedno přesáhlo délku trvání dvou hodin) po 17.260,- Kč podle § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., 7 režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., cestovné ke třem jednáním soudu prvního stupně, ve výši 3.365,- Kč dne 15. 5. 2012, 3.365,- Kč dne 26. 3. 2013, 3.411,- Kč dne 23. 1. 2013, náhrada za promeškaný čas podle § 14, odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. za 48 zameškaných půlhodin po 100,- Kč. Žalované dále vznikly náklady odvolacího řízení, a to za odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně o odměně soudem ustanoveného právního zástupce. V tomto řízení vznikly žalobci náklady na právním zastoupení za 1 úkon právní služby (odvolání) po 4.500,- Kč dle § 7 vyhlášky č. 177 Sb. (z předmětu odvolacího řízení ve výši stanovené odměny 84.035,- Kč), sníženo podle § 11 odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb. o jednu polovinu, tj. odměna ve výši 2.250,- Kč, 1 režijní paušál po 300,- Kč dle § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Celkové náklady žalované v řízení před soudem prvního stupně činí 143.775,- Kč a dále 21% DPH ve výši 29.720,- Kč. Správná výše nákladů řízení žalované před soudem prvního stupně tedy činí 173.496,- Kč.

O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 3 o.s.ř. V odvolacím řízení byla plně úspěšná žalovaná (úspěch žalobce, pokud jde o změnu výše náhrady nákladů řízení je v poměru k neúspěchu v řízení v minimálním rozsahu), které v odvolacím řízení vznikly náklady ve výši 74.902,- Kč. Náklady představuje odměna právního zastoupení za 3 úkony právní služby po 17.260,- Kč (písemné vyjádření k odvolání a účast u dvou jednání odvolacího soudu) dle § 7 vyhlášky č. 177/1996 sb., 3 režijní paušály po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., náhrada za cestovné ke třem jednáním soudu prvního stupně (13.5.2015, 17.6.2015) po 3.411,- Kč (vzdálenost 600 km, průměrná spotřeba 5,5 l/100 km, cena pohonných hmot 3,60 Kč /1 litr a cena náhrad 3,7 Kč), náhrada za promeškaný čas podle § 14, odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. za 24 zameškaných půlhodin po 100,- Kč a 21% DPH ve výši 13.000,- Kč.

Lhůta k plnění nákladů odvolacího řízení byla stanovena v délce 6 měsíců (§ 160 odst. 1 věta za středníkem o.s.ř.) a platební místo nákladů řízení dle § 149 odst. 1 o.s.ř. (k rukám právního zástupce žalované, který je advokátem).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha-západ. Dovolání je přípustné v případě, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud

odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 17. června 2015

JUDr. Hana Tichá, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Tomášková